

Landbruksplan for Bømlo.

Innhaldet i planen:

1. Mål
2. Kvifor laga landbruksplan
3. Prosess
4. Utviklinga i jordbruket.
5. Kva tiltak kan setjast inn for å ta vare på mjølkeproduksjonen på Bømlo ?
6. Kva tiltak kan setjast inn for å ta vare på sauhalda på Bømlo ?
7. Kva tiltak kan setjast inn for å auka aktiviteten i skogbruket på Bømlo?
8. Oversikt over tilleggsnæringer som er starta opp i tilknyting til landbruket på Bømlo.
9. Tilleggsnæringer som kan utviklast i tilknyting til gardsbruka i Bømlo.
10. Dei viktigaste strategiane i kulturlandskapssatsinga på Bømlo dei neste 3 åra.
11. Prioritering av tilskot til spesielle miljøtiltak i landbruket SMIL-midlar.
12. Nye tiltak for å ta vare på kulturlandskapet på Bømlo
13. Oversikt over økonomiske verkemiddel i landbruket.
14. Juridiske verkemiddel
15. Miljøarbeidet i landbruket
16. Dei viktigaste landbruksområda i Bømlo
17. Dei viktigaste kulturlandskapsområda i Bømlo.

Landbruksplan for Bømlo

1. Mål

Landbruksnæringa i Bømlo må sikrast langsiktige rammevilkår som sikrar bøndene gode levekår. Landbruket må drivast miljømessig og innehalda eit mangfald av produksjonar, og det må leggjast vekt på å ta vare på kulturlandskapet. Det må vidare leggjast stor vekt på å ta i bruk alle ressursane på gardane for å skape tilleggsnæringer til tradisjonelt landbruk.

2. Kvifor laga landbruksplan.

I St. melding nr. 19 (1999-2000) *Om norsk landbruk og matproduksjon* har Landbruksdepartementet sagt at utarbeiding av landbruksplan vil vera ein sentral reiskap til å gje kommunen innsikt i næringa sin areal- og ressursbruk, samt gje grunnlag for å definera mål for landbruket si utvikling i kommunen. Ein landbruksplan skal synleggjera landbruket sine interesser, verdiar og samfunnsansvar, og setja landbruket på dagsorden.

Det har dei siste åra vore ei gradvis overføring av landbruksretta oppgåver frå staten til kommunane. Frå 01.01.2004 gjer kommunane førstegangsvedtak etter nær sagt heile lovverket knytt til landbruk. Denne overføringa av mynde saman med overføring av dei økonomiske verkemidla gjer at kommune no sit med større moglegheiter for å sjølve styre utviklinga av landbruket lokalt. Dette har auka trøng for meir lokal planlegging av utviklinga på landbrukssektoren i kommunen.

I same periode har me hatt ei negativ utvikling i landbruksnæringa i kommunen der talet på husdyrbruk har gått ned frå 173 til 88 på 10 år.

Dette gjer at tida er inne for setja fokus på landbruksnæringa i kommunen gjennom arbeidet med ein landbruksplan.

Landbruksdepartementet og KS oppmodar også kommunane sterkt om å lage Landbruksplan og peika ut kjerneområde for landbruket i kommunen. Vidare vert kommunane oppmoda om å prioritera viktige kulturlandskapsområde. Sist men ikkje minst er det viktig at kommunen viser ei aktiv haldning på landbrukssektoren i høve til statlege styresmakter slik at kommunen framleis vert prioritert med økonomiske midlar til kulturlandskapstiltak m.m.

Bømlo Formannskap gjorde 30.08.05 slikt vedtak:

1. Bømlo kommune startar arbeidet med å lage Landbruksplan i samsvar med dei føringane som går fram av saksutgreiinga.
2. Landbruksplanen skal vere todelt, der ein del er strategisk næringsplan for landbruket i Bømlo og ein del der kjerneområda for dei beste jordbruksområda og kulturlandskapsområda vert kartfesta.
3. Landbruksplanen skal vere ferdig innan utgangen av august 2006.

3. Prosess:

Arbeidet med landbruksplanen vart starta med eit ope møte på Sunnhordland Hotell 9.1.06. Alle som mottek produksjonstilskot i jordbruket var invitert til møte. Det var om lag 80 –90 deltakarar på dette møte. Berit Rystad, Per Aas Moen og Sissel Hesjedal frå Fylkesmannen i Hordaland si landbruksavdeling var innleiarar på møte. Tema var :Korleis kan me ta vare på dei bøndene som driv i dag? Korleis kan me utvikla landbruket vidare? Korleis skal me klare å ta vare på det opne kulturlandskapet me har i Bømlo. Same dag var Fylkesmannen sine representantar i møte med ordførar og rådmann der landbruksplanen var tema.

Landbruks- og miljøavdelinga arrangerte arbeidsmøte på landbruksplanen 23.1.06 og 15.2.06 der 5 styremedlemer frå kvart av laga Bømlo Bondelag, Bømlo Bonde- og Småbrukarlag,

Bømlo Skogeigarlag, Bømlo Bondekvinnelag, Bømlo Sau- og Geitalslag og Bremnes Birøktarlag var invitert. Det var 20-25 deltagar på både møta. Det var stort engasjement i gruppene.

På møte 23.1.06 var tiltak i tradisjonelt landbruk tema. Då var prosjektleiar Svein Åge Vangdal med frå prosjektet *Vi satsar på Mjølk i Hordaland*. På møte 15.2.06 der tema var tilleggsnæringer til landbruket hadde me dagleg leiar i Bømlo Reiselivslag Jørgen Gunnarson og skogbruksjef Ove Gjerde med.

4. Utviklinga i jordbruket:

Landbrukspolitikken er prega av reduserte overføringer og krav om billigare mat. Dette har ført til redusert lønsemd i jordbruket og reduksjon i tal bruk. Fleire og fleire bønder tek seg arbeid utanom bruket. Sidan mjølkeproduksjon er vanskeleg å kombinera med å gå på fast arbeid ser me at fleire og fleire bønder no sel mjølkekvote og satsar på sauehald i staden. I tillegg har me fått endring i regelverket for produksjonstilskotet med krav om ei omsetjing på kr. 30 000,- for å få produksjonstillegg. Dette gjer at talet på bruk som får produksjonstilskot er redusert frå 173 til 88 dei siste 10 åra.

Utviklinga går samstundes mot færre og større bruk. I 1999 hadde me 28 mjølkeprodusentar med ein gjennomsnittskvote på mjølk 62 392 liter. I 2005 var talet på mjølkeprodusentar gått ned til 16 og kvoten var i gjennomsnitt på 81013 liter. Total mjølkeproduksjon var redusert frå om lag 1,75 mill. liter til 1,3 mill. liter.

Det same utviklinga skjer også i sauehaldet. I 1995 var 118 bruk som dreiv med sau.

Storleiken på buskapen var 33 vinterfora sau. I 2005 var det 74 bruk som dreiv med sau og gjennomsnittet var 55 vinterfora sau pr. bruk i Bømlo. Talet på sauvar har ikkje gått ned. Det er om lag 4013.

Færre bruk som driv med husdyr føre til at ikkje alt jordbruksareal vert halde i hevd. Særleg ser me at det er område i Langevåg og Mosterhamn som gror att med busk og kratt.

5. Kva tiltak kan setjast inn for å ta vare på mjølkeproduksjonen på Bømlo?

- Tilskotsordninga for bønder til kjøp av mjølkekvote med 1 kr. pr. liter frå kommunen bør innførast som ei varig ordning. Dette vil gjere det lettare for bøndene å planlegge utbyggingstiltak av mjølkeproduksjonen på lengre sikt.
Ansvar: Bømlo kommune
- Sikra ei varig og trygg veterinarordning i Bømlo.
Ansvar: Bømlo kommune
- Dei viktigaste landbruksareala i kommunen må sikrast mot utbygging/nedbygging.
Ansvar: Bømlo kommune
- Landbruksvikarordninga og landbrukskontoret må oppretthaldast.
Ansvar: Bømlo kommune og bøndene.
- Det bør opprettast kommunalt tilskot til grøfting, nydyrkning og nye driftsbygningar.
Ansvar: Bømlo kommune
- Det bør stimulerast til meir samarbeid mellom husdyrprodusentane på Bømlo. Overskot av kalvar og smågris bør ikkje sendast ut av kommunen, men bør kunne førast opp til slakt av andre bønder i området.

Ansvar: Bømlo Bondelag og Bømlo Bonde- og Småbrukarlag

- Landbrukskontoret bør kalla inn mjølkeprodusentane til to grenda møter for å drøfta nye samarbeidsprosjekt blant mjølkeprodusentane. Ansvar: Bømlo kommune, Landbruks- og miljøavdelinga i samarbeid med Bømlo Bondelag og Bømlo Bonde -og Småbrukarlag.

6. Kva tiltak kan setjast inn for å ta vare på sauehaldet på Bømlo?

- Det må leggjast til rette for fleire fellesbeite i Bømlo. I tillegg bør storfebeite kunne utnyttast til sauebeite i dei periodane av året når storfe ikkje er ute på beite.
Ansvar: Bømlo Sau- og Geit.
- Kommunale midlar til gjerdemateriell langs offentleg veg må oppretthaldast. Det er også viktig at SMIL midlane vert prioritert til oppsetting av gjerde og til rydding av gamal kulturmark.
Ansvar: Naturbruksutvalet
- Det bør oppretta fleire samdrifter i sauehaldet. Det bør også etablerast meir maskinsamarbeid blant sauebøndene.
Ansvar: Bømlo Sau- og Geit.
- Kommunen bør legge til rette for at aktive bønder bør få kjøpa tilleggsjord.
Ansvar: Bømlo kommune

7. Kva tiltak kan setjast inn for å auka aktiviteten i skogbruket på Bømlo?

- Det er eit mål å få til eit biobrenselanlegg i kommunen. Aktuelle plassering vil kunne vere ved ny Moster skule , Bømlabadet eller nær Svortland sentrum.
Ansvar: Bømlo Skogeigarlag
- Rydding i plantefelt bør prioriterast i åra framover.
Ansvar: Bømlo Skogeigarlag
- Eldre skogsvegar bør vedlikehallast og rustast opp.
Ansvar: Bømlo Skogeigarlag
- Skogplanting etter hogst bør haldast oppe. Her bør ein få tilbake at elevane på skulen får prøve seg med skogplanting.
Ansvar: Bømlo Skogeigarlag

8. Tilleggsnæringer som er starta opp i tilknyting til landbruket i Bømlo.

Utleige av rorbu og hytter. Døme: Aasheim rorbuer, Bømlo Hytteutleige, Karo Hytteutleige, Straumen Hyttegrend.

Lefsebakeri: Thoras Lefsebakeri

Inn på tunet: Jennyhuset

Lokal foredling , Naustvika Ullverkstad, Brandasund ,

Bygdeservice: Bømlo Bygdeservice.

Skjelldyrking: Mæland Skjell blåskjell, Ådnanes Skjell østers, Vest i havet østers

Gartneri: Sakseid Gartneri

Urtedyrking: Sikje småbruk, Vorneset.

Juletre/julegardsbutikk/gardsturisme og gardsbutikk: Lars Gunnar Ersland.

Birøkt: 1000 bikuber .

9 . Tilleggsnæringer som kan utviklast i tilknyting til gardsbruka .

Reiseliv:

- Det bør arbeidast for å få til ein campingplass i Bømlo. Høveleg plass vil vere i område ved Kulleseidkanalen Gjestehamn. Her vil det vere plass til vanleg campingplass og oppstillingsplass for bilar og campingvognar. I tillegg vil det også kunne vere opplagsplass for båtar. Det bør setjast av tilstrekkeleg areal til dette formålet i kommuneplanen.
Ansvar: Bømlo Reiselivslag

- Det er eit mål å få minst eit bruk på Bømlo til å starta med gardsturisme. Her bør vere tilbod om overnatting på gardsbruket med servering av frukost, fisketurar, sykkelturar og delta i stell av husdyra m.m.
Ansvar: Bømlo Bondelag, Bømlo Bonde- og Småbrukarlag

- Det bør utviklast nye suvenir som vert laga på Bømlo.

Ansvar: Bømlo Reiselivslag

Lokal foredling av matvare:

- Det bør etablerast ein felles utsalsplass for gardsmat og sjømat på Bømlo.
Ansvar: Reiselivslaget, Bømlo Bondekinnelag ,Bømlo Bondelaget og Bømlo Bonde - og Småbrukarlag

Inn på tunet (Grøn omsorg)

Det bør vere ei målsetjing å få til eit nytt tilbod om grøn omsorg i Bømlo. Tilboden bør kunne vere eit samarbeidsprosjekt mellom sosialkontor, a-etat og bøndene.

Ansvar: Bømlo Bondelag og Bømlo kommune, sosialkontoret

Birøkt:

- For å auka birøkta i Bømlo bør det leggjast til rette for nye plasser der ein kan plassere bikubene eit stykke frå bilvegane. Dette er spesielt viktig i dei områda i kommune der ein får størst honningproduksjon d.v.s. område i den sørlege delen av kommunen.
Ansvar: Bremnes Birøktarlag
- Grunneigarane og birøktarane bør saman med Brannvesenet få til årleg brenning av nye lyngheiområde.
Ansvar: Bremnes Birøktarlag, Bømlo Bondelag og Bømlo Bonde- og Småbrukarlag

- Alle som har sauar må oppmuntrast til å la sauene beite på lyngheia om vinteren.
Ansvar: Bømlo Sau-og Geitealslag

10. Viktige strategiar i kulturlandskapssatsinga på Bømlo:

- **Ta vare på Kystlyngheia i kommunen.**
Bømlo har store samanhengande område med lynghei og det bør vere eit prioritert tiltak og ta vare på mest mogleg av lyngheimråda.
- **Stansa attgroinga i landbruket sitt kulturlandskap vil også vere ei hovudutfordring.**
Talet på brukarar som søker om produksjonstillegg i jordbruket har gått ned frå 155 til 88 på 6 år. Det aller meste av jordbruksarealet vert rett nok leigd av andre når eit bruk avsluttar husdyrhaldet. Tendensen er at ein del jordbruksareal ligg brakk og ikkje vert hausta. Dette ser ein tydelegaste i nokre område på Moster og i Langevåg.
Mange saueeigarar ynskje å auke opp talet på dyr dersom dei hadde større samanhengande beiteområde. Det vert difor svært viktig at ein med SMIL midlar kan få inngjerda større samanhengande område.
- **Ta vare på biologisk mangfald.**
I samband med kartlegging og verdifastsetting av naturtypar vart det slått fast at Bømlo hadde 38 område som er vurdert som svært viktige såkalla A- område. Dei mange A- områda viser at det er mykje interessant natur i Bømlo, og ei rekke lokalitetar med sjeldne artar. Det er registrert 15 raudlista artar karplantar, der fleire knapt finst i andre kommunar i Hordaland. Tiltak som går på å ta vare på biologisk mangfald bør difor prioriterast høgt i vår kommune.
- **Ta vare på verneverdige bygningar og kulturminne.**
Bømlo har som kystkommune mange verneverdige bygningar knytt til den tradisjonelle fiskarbonden. Dette er bygningar som naust, jordkjellarar, utefjos, driftsbygningar og våningshus. Ein del verneverdige bygningar er restaurert med hjelp av statstilskot gjennom den såkalla STILK ordninga. Ein del bygningar står att og det er viktig at det vert gjeve tilskot til desse.

11 . Bruk av SMIL - midlar:

Dette er statlege midlar som skal nyttast til spesielle miljøtiltak i landbruket. Kommunane har fått mynde til å tildele desse midlane:

Bømlo Formannskap gjorde i møte 27.04.04 slikt vedtak:

Formannskapet delegerer til Naturbruksutvalet å dela ut midlar til miljøtiltak i landbruket i 2004 i trå med desse føringane:

- Tiltak som det er gjort framlegg om i rapporten frå kartlegging og verdifastsetting av naturtypar skal prioriterast.
- Tiltak på landbrukseigedomar med husdyrhald der ein mottek produksjonstilskot skal prioriterast.
- Tiltak for å ta vare på lyngheia i Bømlo bør prioriterast.
- Beityddingsarbeid bør avgrensast til areal som kan ryddast i løpet av eit år.

- Tiltak som kjem inn under dei fire hovudsatsingsområda i Bømlo vil bli prioritert.
- Tilskot til skogsvegar skal avgrensast til kr. 10 000,- i 2004.
- Tilskot til verneverdige bygningar kan gis med inntil 35% av godkjente kostnadsoverslag. Det vert berre gjeve tilskott til utvendig vedlikehald på verneverdige bygningar.
- Inngjerding av skogsområde for å lage skogsbeite bør kunne få tilskot.
- Når det gjeld skogsmidlane bør rydding av plantefelt prioriterast.

12. Nye tiltak som bør setjast i verk for å ta vare på kulturlandskapet på Bømlo:

1. Grunneigarar og birøktarar bør saman med Brannvesenet få til **årleg brenning** av nye lyngområde.
Ansvar: Brannvesenet i samarbeid med Bømlo Bondelag, Bømlo Bonde-og Småbrukarlag og Bremnes Birøktarlag
2. Det bør utarbeidast **ein utsiktsplan** langsmed vegane på Bømlo. Kor bør det hoggast for å sikre best mogleg utsikt langsmed vegane våre?
Ansvar: Utsiktsplanen bør vere eit samarbeidsprosjekt mellom Statens Vegvesen, Bømlo kommune og grunneigarane sin organisasjonane.
Utsiktpunkta som er plukka ut i prosjekt Gullvegen må her få stor merksemd.
3. Det bør skipast til **kurs** om pleie av kulturlandskapet. Dette bør vere eit samarbeid mellom kommune, forsøksring og faglaga i landbruket.
Ansvar: Landbruks- og miljøavdelinga
4. Bømlo kommune bør delta i **prosjektet til Fylkesmannen i Hordaland** som skal starta opp for å stansa attgroinga i Hordaland
Ansvar: Bømlo kommune, Landbruks- og miljøavdelinga

13 Oversikt over økonomiske verkemiddel i landbruket:

Landbruket har fleire ulike finansieringsordningar. Desse kjem i tillegg til den finansieringa ein kan få gjennom vanlege bankar:

Innovasjon Norge:

Innovasjon Norge har som formål å fremja lønsam næringsutvikling i distrikta. Det vert gjeve investeringstilskot og lån med rentestøtte til bygging av nye driftsbygningar i landbruket. Vidare vert det gjeve etablerarstipend, investeringstilskot og lån med rentestøtte til utvikling av tilleggsnæringer på gardsbruk. Det vert gjeve støtte til kompetanseheving, marknadsundersøking og til investeringar.

SMIL- midlane: Spesielle miljøtiltak i landbruket.

Kommunen får kvart år tildelt midlar som skal løvvast til spesielle miljøtiltak jordbruket. Ordninga omfattar blant anna: Miljøtiltak, kulturlandskapstiltak, rydding av gammal kulturmark (beiterydding), restaurering av verneverdige bygningar, tiltak for å ta vare på biologisk mangfold, tiltak for å ta vare på kulturminne. Tiltak på landbrukseigedomar med husdyrhald som motteke produksjonstilskot vert prioritert. I 2006 har Bømlo kommune kr. 300 000,- til

fordeling på denne ordninga. Naturbruksutvalet har fordelt midlane til 11 sokjarar i 2006.

NMSK- midlane: Dette er midlar til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Midlane er ein del av løyvinga av SMIL midlar til kommunane. Midlane skal nyttast til å stimulera til auka aktivitet i skogen samstundes som ein tek vare på miljøverdiane i skogen.

Regionalt miljøprogram:

Dette er ein del av jordbruksavtalemidlane som vert fordelt av Fylkesmannen si landbruksavdeling. Midlane skal gå til bønder som gjer ein ekstra innsats for å ta vare på kulturlandskapet. Tilskotet vert gjeve til skjøtsel av brattlendte bruk, til skjøtsel av verdifulle innmarksbeite, til utegangarsau, til skjøtsel av kystlynghei, til skjøtsel og forvaltning av stølsmiljø, til organisert beitebruk og til landskapsskjøtsel med ammegeiter.

Produksjonstilskot i jordbruket:

Dette er den viktigaste tilskotsordninga for dei aktive bøndene. For å få tilskot må ein ha ei omsetjing dvs. inntekt frå jordbruk og skogbruk på minst kr. 30 000,-. Søknadsfristen er 20.januar og 20 august kvart år.

14 Juridiske verkemiddel:

Jordlova:

Denne lova skal sikra at ein tek vare på det produktive arealet slik at ein er sikra lokal produksjon av matvarer. I § 9 i jordlova er det eit forbod mot å nyta dyrka og dyrkbar jord til føremål som ikkje tek sikte på jordbruksproduksjon. I § 12 er det eit forbod mot deling av landbrukseigedomar.

Konsesjonslova:

Denne lova har til formål å regulera og kontrollera omsetnaden av fast eigedom for å oppnå eit effektivt vern av produksjonsgrunnlaget i landbruket og få til dei eigar- og brukstilhøve som best gagnar landbruket. Konsesjonsplikta omfattar no alle bebygde eigedomar med storleik over 100 daa. eller der det er 20 daa. fulldyrka jord.

Ved handsaming av søknader om konsesjon på landbrukseigedomar på Bømlo med over 7-8 daa. innmarksareal bør hovudregelen vere at søkerane får buplikt i 5 år. Dette vil vere med å sikra busettinga ute i krinsane.

Bu- og driveplikt:

Ved overtaking av ein landbrukseigedom er det 5 år bu- og driveplikt. Kommunen handsamar søknader om dispensasjon. Det er Odelslova som i tillegg til konsesjonslova regulerer tilhøva kring bu- og driveplikta.

Vanhevd:

Det er av omsyn til jordvernet og kulturlandskapet viktig at jord, som kan gi grunnlag for lønnsam drift eller som er ein viktig del av kulturlandskapet, vert halden i hevd. Det er ei oppgåve for kommunane å registrere jord som vert vanhevda.

Skogbrukslova:

Formålet med skogbrukslova er å fremja ei berekraftig forvaltning av skogressursane i landet. Skogeigaren si plikt til å forynga skogen etter hogst er gjort tydelegare i den nye skoglova.

Plan og bygningslova:

Landbruksstyresmaktene er høyringsorgan i alle planar etter plan og bygningslova. Ein har såleis høve til å påverke planane slik at det vert teke omsyn til jordvernet og landbruket sine interesser.

15. Miljøarbeidet i landbruket:

KSL - Kvalitetssystem i landbruket. Norske forbrukarar vil vite kva dei et, og for bøndene er det naudsynt å ha eit godt system for å sikra kvaliteten på produksjonen og produkta. Målet for KSL er at alle bøndene skal ha eit aktivt kvalitetssystem på garden innan 2003. KSL er eit felles opplegg som foredlingsbedriftene, faglaga og rådgjevingsorganisasjonane står samla om. Midlane vert dekka av jordbruksavtalen med staten. Det er eigne KSL- revisorar som er ute på kontroll med jamne mellomrom.

Miljøplan trinn 1 :

Alle som søker om produksjonstilskot i jordbruket skal ha miljøplan trinn 1. I miljøplanen inngår gjødslingsplan og kart som skal vise miljøverdiane på bruket og miljøutfordringane. Vidare er det laga ei sjekkliste for dei miljøomsyna i jordbruksdrifta som brukaren skal gå gjennom kvart år.

Forskrifter om spreiling av husdyrgjødsel:

Spreiling av husdyrgjødsel skal så langt det er mogleg skje i perioden frå Våronnstart 1 april til 1. september.
Det er ikkje tillete å spreie husdyrgjødsel på snødekkja eller frossen mark, og ikkje under noko omstende i tida frå 1.november til 15.februar.

16 Dei viktigaste landbruksområde i Bømlo:

Med Kjerneområde landbruk meiner me dei areala i kommunen som er viktige for matproduksjon og jordbruket sitt kulturlandskap. (Rettleiar utarbeid av Landbruksdepartementet mai 2005.)

Dei viktigaste landbruksområda skal ha ein viss storleik og samanheng. Det er større samanhengande landbruksområde med lettdrivne areal og god bonitet (produksjonsevne).

Dei viktigaste Landbruksområda er:

Sønstabø- Nordtun- Hallaråker

Meling - Nesse

Mæland- Fylkesnes- Alvsvåg

Gilje - Ådnanes- Thormodsæter

Ersland- Stautland- Oldereide- Finnås

Ekornsæter- Mækjebakken

Rubbestad- Hollund- Selle

Habbestad-

Håvik Indre- Myhre
Vorland
Berge-Tjong- Vika

Det vert laga kartvedlegg som viser avgrensinga på dei viktigaste landbruksområda. Ved rullering av kommuneplanen bør desse områda verta lagt inn på temakart.

17. Dei viktigaste kulturlandskapsområda i Bømlo er:

Finnås Prestegard
Steinsvåg
Urdastølen- Gullgruveområde
Søre Lyklingholmen
Sønstabø- Mehus
Roaldsfjorden
Hovlandshagen
Vestre Vika
Berge-Tjong
Hiskjo
Vestsida på Spissøy

Desse områda er lagt inn i kommuneplan for Bømlo.

Så langt har me ikkje funne fram til nye område som bør inn i neste rullering av kommuneplanen.

Kulturlandskap er alt landskapet som er påverka av mennesket. Gjennom titussen år er omgjevnadane våre vorte prega av samspelet mellom naturgrunnlaget og mennesket. Kulturlandskapet fortel om naturvilkår, samfunnstilhøve og historie. Staden sin identitet heng nært sammen med landskapet sin karakter. Kulturlandskapet verte teke vare på gjennom dagleg bruk, vøling og skjøtsel.

I dei verdifulle kulturlandskapsområda skal ein ta vare på kulturminne, landskapstype, biologisk mangfald og opplevingskvalitetar for framtida. I desse områda må ein syna varsemd med inngrep i landskapet.

Bremnes 15 oktober 2006